

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední pedagogická
škola a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33**

Evropská 33/330, 166 23 Praha 6

Identifikátor školy: 600 005 844

Termín konání inspekce: 24. dubna – 2. května 2002

Čj.	010 515/02-5008
Signatura	ka6zv522

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední pedagogická škola a Gymnázium jsou jednou příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Škola sídlí v budově, která je majetkem státu. Na základě výpisu z katastru nemovitostí ze dne 7. října 1994 č. 62 110 byla vlastnická práva k pozemku a k budově převedena na školu.

Škola byla zřízena jako samostatný subjekt Zřizovací listinou MŠMT čj. 28 256/92-26 ze dne 17. prosince 1992. Rozhodnutím MŠMT čj. 34010/2000-14 ze dne 1. ledna 2001 přešla škola k tomuto datu do působnosti kraje Hlavní město Praha.

Rada hlavního města Prahy vydala usnesením č. 550 ze dne 3. dubna 2001 Zřizovací listinu (nabyla účinnosti dne 1. ledna 2001), ve které je uveden zřizovatel Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2 (vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti, majetkových práv atd.).

V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 16 824/01-21 ze dne 5. listopadu 2001 škola sdružuje : 1. Gymnázium; 2. Střední pedagogickou školu; 3. Vyšší odbornou školu; 4. Centrum volného času; 5. Školní jídelnu. Podle Klasifikace kmenových oborů vzdělávání realizuje tyto studijní obory:

1. 79-41- K/407 Gymnázium – esteticko výchovné předměty, studium denní, délka studia: 4 roky
2. 75-31-M/005 Předškolní a mimoškolní pedagogika, studium denní, délka studia: 4 roky
75-31-M/005 Předškolní a mimoškolní pedagogika, studium dálkové, délka studia: 5 roků
3. 75-32-N/007 Sociální pedagogika, studium denní, délka studia: 3 roky (VOŠ)

Ve statutu školy vydaném dne 3. dubna 2001 ředitel školy uvádí, že základním posláním školy je poskytovat žákům vyšší odborné vzdělání, střední odborné pedagogické vzdělání a úplné střední vzdělání, vychovávat žáky na základě poznatků vědy, technického a společenského rozvoje a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie kultivovat jejich intelektuální a mravní rozvoj.

Celková kapacita školy uvedená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je 821. V době konání komplexní inspekce studovalo ve škole 797 žáků v 30 třídách (gymnázium 221 žáků v 8 třídách, VOŠ 161 žáků v 6 třídách, Střední pedagogická škola 284 žáků v 16 třídách – v dálkovém studiu 131 žáků v 6 třídách). Celkově zde působí na plný úvazek 48 učitelů, na zkrácený úvazek 5, ve vedlejším pracovním poměru 8 a pracovní poměr na dobu určitou je uzavřen s 9 učiteli (celkově přepočteno 68, 2 učitelů).

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Průběh a výsledky vzdělávání byly sledovány v gymnáziu, střední pedagogické škole (dále jen SpgŠ) - denní studium - a vyšší odborné škole (VOŠ) v bloku odborných předmětů: problémy etnických a menšinových skupin (ETN), základy psychologie (PSY), psychopatologie (PPAT), sociální a kulturní antropologie (ANT), vývojová psychologie (VPSY), pedagogika (PED), psychologie (PSY), humanitních předmětů, přírodovědných předmětů (fyzika a chemie), předmětů zaměřených na výpočetní techniku, dále v předmětech anglický jazyk, dějepis, základy společenských věd, občanská nauka, matematika, biologie, biologie a hygiena, tělesná výchova a tělesná výchova s metodikou současně s hodnocením podmínek vzdělávání.

Blok odborných předmětů (VOŠ - problémy etnických a menšinových skupin (ETN), základy psychologie (PSY), psychopatologie (PPAT), sociální a kulturní antropologie (ANT), vývojová psychologie (VPSY); SPgŠ - pedagogika (PED), psychologie (PSY)

Výuka všech uvedených předmětů probíhá v souladu se vzdělávacími programy podle platných učebních dokumentů. Jejich obsahová náplň odpovídá úrovni VOŠ i SPgŠ.

Materiální vybavení je velmi dobré, k dispozici je dostatečné množství textového materiálu (vlastní zdroje učitelů), odborné učebnice, didaktická technika a další. Celková úroveň sledovaných předmětů byla pozitivně ovlivněna kvalitou vysokoškolsky vzdělaných učitelů a jejich velmi dobrou přípravou na výuku.

V ETN se vyučující zabývala otázkami multikulturní výchovy - tématem byla citlivá romská problematika. Vzhledem k nedostatku vhodných učebnic se opírala o vlastní studium a sběr informací. Podrobně probírala mj. historii romské populace v českých zemích, dále zákony a základní směry politiky uplatňované vůči Romům. Výklad byl zakončen statistickými přehledy současného složení romského etnika u nás, včetně popisu některých specifických rysů v jejich chování a kulturních návycích. Krátkým videozáznamem z pohřbu romského „krále“, kde na krátké ploše byly dokumentovány pohřební obřady a zvyklosti typické pro toto obyvatelstvo, vhodně doplnil učivo. V další hodině vyučující poukázala na selektivní politiku masmédií, které přinášejí vybrané informace vysoce negativní povahy. Výklad byl opět zpestřen širokou paletou dat a poznatků ze života romské komunity na našem území a svědčil nejen o dobrém odborném zázemí, ale i svědomitosti vyučující, která se opírá především o vlastní výzkum a sběr dat. Výklad byl neobyčejně informativní, pestrý a se znalostí problematiky přiblížil žákům zvláštnosti této skupiny obyvatel na našem území.

Výuka PSY byla zaměřena na výklad forem a poruch myšlení, včetně řešení problémů. Vyučující uváděla žáky do otázek analýzy, syntézy, srovnávání, abstrakce a zobecňování, tvoření pojmů, úsudků atd. Učivo bylo předáváno na velmi dobré odborné úrovni. Část výuky byla vedena komunikativním způsobem, kdy vyučující zadávala žákům krátké úkoly nebo otázky k řešení, vhodně vybírala názorné příklady ze života. Vyučování mělo nejen velmi dobrou úroveň, ale i soustředěný pracovní ráz.

Sledovaná hodina PPAT byla zahájena opakováním předchozího učiva. Výuka se zabývala tematikou snu a popisem asociačního experimentu, problematikou aktivní imaginace atd. Vyučující poutavým způsobem prokresloval výklad vlastními zkušenostmi a kasuistikami. Ukazoval, jak rozumět jednotlivým typům snů a jak snění přispívá k poznání duševního života. Přestože obsahem výuky nebyla jednoduchá problematika, výklad byl srozumitelný, přehledný a proložený řadou názorných příkladů z vlastní praxe a zkušenosti vyučujícího.

Předmět ANT byl zaměřen na problematiku rizik u novorozence a na možné poruchy v genetice a vývoji. Vyučující erudovaným a poutavým způsobem uvedla žáky do nelehké problematiky v širokých interdisciplinárních vazbách (příčiny poruch). Vlastní výklad učiva byl neobyčejně poutavý a měl ráz vysokoškolské výuky. Vyučující uváděla řadu názorných příkladů, které dokreslovala užitím statistických demografických dat a údajů z Czech Health Statistics - české zdravotnické statistické ročenky. Odkazovala žáky na informace, které jsou k dispozici na specializovaných internetových adresách.

Výuka VPSY byla zaměřena na úvodní opakování tématu puberty a pokračovala výkladem problematiky adolescence. Vyučující užívala moderní metody výuky - skupinové práce žáků ve vyučování, kterým (po čtyřech) zadala jednoduchá a jasně vymezená témata k problematice puberty (motivace, vůle, myšlení atd.). Skupiny po dobu deseti minut řešily společně úkol - a poté mluvčí pracovních skupin referovaly o výsledcích. Tato vystoupení byla na velmi dobré odborné úrovni a svědčila o tom, že skupinové „dílny“ jsou schopny přinést v krátké době

pozoruhodné vhledy do probírané problematiky včetně plastických názorných příkladů. Vzhledem k tomu, že ve třídě pracovalo šest skupin, bylo možné v podstatě vyčerpat hlavní charakteristiky puberty jako životního období. Poté vyučující přešla k vlastnímu výkladu období adolescence (hlavní charakteristické rysy apod.). Výuka byla neobyčejně živá za aktivní účasti žáků, kteří byli vedeni k tomu, aby navrhovali vlastní řešení problémů a přemýšleli spolu s vyučující o probírané problematice.

V předmětu PED byl po úvodním opakování předešlé látky probírán systém M. Montessori. Výklad byl zaměřen na soubor zásad tvořících jádro tohoto pedagogického systému. Učitelka vyložila žákům ideová východiska, ze kterých vychází tento světoznámý výchovný systém, ale i jaké specifické pomůcky používá ve výuce, jak probíhá jeho certifikace v dnešní době, jaké zásady platí pro „vedení“ dítěte k samostatnosti a k pořádku. Živý výklad byl doplněn ukázkami odborných textů s ilustracemi pomůcek.

Výuka PSY byla zahájena charakteristikou dospívání. Tématem výkladu byly evoluční vývojové změny až po involuční procesy. Zadaná skupinová práce se týkala řešení charakteristiky jednotlivých období v dospělosti. Dalším úkolem bylo vyložit, proč část žen v populaci vstupuje do manželství těhotná. Výuka měla opět moderní dynamický ráz za aktivní spoluúčasti žáků.

Celkově lze shrnout, že veškeré hospitované vyučovací hodiny měly velmi dobrou až vynikající úroveň, byl vždy stanoven cíl a smysl probírané látky, byly zřejmé souvislosti a sepětí teorie s praxí. Žáci byli většinou velmi dobře učiteli motivováni a o probírané učivo a celkově o vzdělávání projevovali aktivní zájem. Vysoce efektivní byla tendence užívat takové formy výuky, při kterých byli žáci vtahováni do řešení problémových úloh. Všichni vyučující se bezpečně pohybovali v probírané problematice, jejich znalosti šly daleko nad rámec učebnic a zpravidla vycházely z vlastního studia.

Blok odborných předmětů je hodnocen jako vynikající.

Blok humanitních předmětů - český jazyk a literatura (ČJL), literární a jazykové praktikum (LJP), osobnostní a dramatická výchova (ODV)

Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů, předmět český jazyk je vyučován v gymnáziu i SPgŠ, ve které jsou navíc povinné předměty LJP a ODV. Volitelnými předměty jsou v gymnáziu od 3. ročníku literární seminář, v pedagogické škole dramatická výchova. Obsah učiva zpracovávají kurikula, která jsou velmi stručná a časově volná. Ve 4.C SPgŠ byl v době krátce před ústní maturitní zkouškou značný skluz v probírané látce, v dalších třídách byl ke dni inspekce nižší počet odučených hodin ve vztahu k týdenní hodinové dotaci.

Nadstandardní úroveň mají maturitní témata z českého jazyka a literatury, pro pedagogickou školu zohledňují i zaměření (např. příprava učitelky MŠ). Významnými aktivitami školy jsou vydávání studentského časopisu Větrák a zapojení vyučujících a žáků do celostátní recitační soutěže pedagogických škol Pedagogická poema (letos 35. ročník).

Předměty vyučuje sedmnáct učitelů, všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, většina z nich má těžiště úvazku v dalších předmětech, především v hudební a výtvarné výchově.

Výuka probíhá v esteticky upravených třídách s výtvarnou výzdobou, v materiální oblasti jsou využívány sešity, učebnice, kopírované texty a často je prováděn názorný zápis na tabuli. Didaktická technika je k dispozici, ve sledované výuce nebyla použita. Vynikající úroveň má učebna pro výuku ODV (koberec, jevišátko s oponou ...). Nedílnou součástí vzdělávacího procesu je funkční knihovna a studovna, která je od roku 1995 umístěna v nových prostorech. Celkově je zde počítačově evidováno a katalogizováno přes 8.000 titulů beletrie a odborné

literatury, zřetelně je zohledněno zaměření školy – knihovna nabízí i literaturu pro děti a mládež a odborné tituly z pedagogiky, psychologie, metodiky, dále videokazety, CD a časopisy.

Z hlediska psychohygieny je nevýhodné sestavení rozvrhu pro výuku ČJL – většinou tříhodinová dotace je rozložena pouze do dvou dnů v týdnu, navíc většinou následujících po sobě. Klima ve sledovaných hodinách bylo velmi přátelské a ve znamení oboustranně otevřeného vztahu mezi učiteli a žáky.

Základním znakem výuky je její demokratický způsob, který umožňuje vstřícný a pracovní dialog. Převažují velmi kvalitní a odborné výklady učitelů s neustálým zapojováním studentů a využitím jejich předchozích znalostí a zkušeností. Je využívána skupinová práce a vytvářen prostor pro kreativitu – dramatizace textu, nápaditá sborová recitace. Častá je práce s referáty a domácí přípravou. Vynikající metody a formy práce byly zaznamenány ve výuce LJP a ODV (např. „živé“ sochy vyjadřovaly své pocity), velmi dobré v SPgŠ obecně, v gymnáziu převažují tradiční postupy. Celkově je výuka sledovaných předmětů velmi efektivní.

Vyučující vždy seznamují žáky s obsahem a cílem hodiny, ve spolupráci s nimi provádějí i závěrečné shrnutí. Občas chybí průběžné ověřování pochopení učiva (funkčnost poznámek, orientační dotazy). Ve výuce byly využívány mezipředmětové vztahy, citáty, aktuální kulturní dění. Zkoušení bylo časté, hodnocení objektivní, možnost hodnotit měli i spolužáci. Učitelé vytvářejí široký prostor pro komunikaci žáků, kteří tuto možnost využívají. Skupinová práce umožňuje rozvoj kooperace a tolerance. Určité nedostatky se projeví v oblasti spisovného vyjadřování žáků, interakce probíhá na bázi demokratických principů.

Blok humanitních předmětů je hodnocen jako velmi dobrý.

Základy společenských věd, občanská nauka

Výuka je realizována podle platných učebních dokumentů, předmět základy společenských věd se vyučuje v 1. – 4. ročníku gymnázia (volitelné jsou filozofický a psychologický seminář), občanská nauka ve 3. – 4. ročníku SPgŠ (volitelný společenskovědní seminář). Obsah učiva je zpracován v kurikulech, která jsou příliš obecná a časově široká (členění po 3 – 4 měsících), také některé zápisy v třídních knihách jsou nekonkrétní. Bezprostřední příprava na jednotlivé hodiny je velmi dobrá a promyšlená.

Předměty vyučují dvě učitelky, jedna nesplňuje podmínky odborné způsobilosti (tato skutečnost nemá vliv na kvalitu výuky). Výuka probíhá v esteticky upravených učebnách, v materiální oblasti převládá práce s tabulí a sešity, v jednom případě bylo vhodně použito video (Arabové v Čechách). Až na výjimku bylo klima ve třídách bezkonfliktní, občas až příliš klidné (pasivita žáků).

Ve výuce je preferován demokratický styl, žáci mají možnost vyjadřovat své názory a podílet se na obsahu hodin. Dalším znakem je odbornost výkladů se snahou o zapojení studentů. Pozitivním zjištěním je směřování obsahu výuky k praktické aplikaci v budoucím životě, ve střední pedagogické škole i k budoucí profesi. Menší variabilita metod a převažující práce učitelek vede občas ke snížené pozornosti žáků a již zmíněné pasivitě, v jedné hodině špatná organizace při zadávání a vlastním průběhu písemného testu výrazně snížila efektivitu.

Obě učitelky pravidelně provádějí seznámení s obsahem výuky i závěrečné shrnutí, v menší míře byla uplatňována průběžná zpětná vazba. Výrazným pozitivem jsou již zmíněné příklady z praxe, aktualizace i zdůrazňování významu jednotlivých témat pro budoucí profesní orientaci (tržní hospodářství, volby, referát k legislativě mateřských škol). Zkoušení probíhalo formou bezkonfliktního dialogu, hodnocení bylo objektivní. Učitelky vytvářejí prostor pro rozvoj komunikativních dovedností i formulaci názorů žáků, jeho využití je spíše průměrné, při

některých tématech se však rozvinula i zajímavá diskuse (celibát).

Vyučující mají k žákům vstřícný vztah, v jednom případě však bylo reakcí na tento pozitivní přístup porušení pravidel komunikace ze strany žáka. Celkově je interakce založena na otevřeném dialogu a toleranci.

Výuka předmětů základy společenských věd a občanská nauka je velmi dobrá.

Blok předmětů zaměřených na výpočetní techniku (informatika a výpočetní technika – IVT, výpočetní a didaktická technika – VDT, základy informatiky a administrativy – ZIA)

VDT se vyučuje v 1. ročníku SPgŠ v souladu s platnými učebními dokumenty i vypracovaným školním kurikulem předmětu. IVT se realizuje v souladu s platnými učebními dokumenty i se školním kurikulem v 1. a 2. ročníku gymnázia, v 5. a 6. semestru VOŠ je volitelným předmětem. Zapsané učivo v TK ve školním roce 2001/2002 i ve sledované výuce neodpovídalo učební osnově schválené ředitelem. ZIA se vyučuje ve 2. a 3. semestru VOŠ v souladu s platnými učebními dokumenty, možnost dělení na skupiny začátečníků a pokročilých nebyla využita (ve všech skupinách je probíráno učivo začátečníků), neboť rozdělení žáků do skupin je prováděno podle jazykových schopností. Obsahová náplň ZIA a IVT ve VOŠ zůstává na hranici rozsahu učiva ve středních školách. Vlastní příprava učitele na výuku v SPgŠ a gymnáziu je systematická a je základem plynulého rozvoje znalostí a dovedností žáků, na výuku ve VOŠ měla pouze rutinní charakter.

Předměty v gymnáziu a SPgŠ vyučuje jeden učitel bez příslušné pedagogické způsobilosti (tato skutečnost kvalitu výuky neovlivňuje). Výuku předmětů ve VOŠ zajišťuje jiný učitel, také bez předepsané pedagogické způsobilosti, což se negativně projevilo v málo efektivním výběru přiměřených forem a metod práce. Výuka se realizuje ve dvou odborných učebnách po 8 PC. Síťové propojení i připojení k internetu (mikrovlnným spojem s omezenou kapacitou dat) bylo efektivně využíváno pouze ve výuce v SPgŠ a gymnáziu. Výkonnost a kapacita PC i stávající softwarové vybavení umožňuje plnění platných učebních osnov, v jedné učebně je možnost softwarového přepínání zobrazení aktuální činnosti na jednom PC do monitorů ostatních. Vzhledem k malému množství PC často pracovali dva žáci na jednom počítači. V jedné učebně je vhodná motivační výzdoba k předmětu.

Výuka v SPgŠ a gymnáziu měla koncepční charakter, její těžiště spočívalo v aktivní práci žáků při řešení jednoznačně zadaných příkladů o přiměřené náročnosti. Ty vedou žáky k aplikaci získaných poznatků, je vytvářen prostor k vlastním postupům a k jejich obhajobě. Při předávání nových poznatků a vztahů využívá učitel veškeré možnosti vedoucí k maximální názornosti, učivo aktualizuje a zdůrazňuje jeho praktické použití. Opakem je výuka ve VOŠ, která je stereotypní, učivo (většinou v rozsahu SŠ) je předkládáno formou odborného výkladu a žáci prakticky procvičují jen některé úkony. Práce žáků na předem připravených příkladech nebyla ve sledované výuce zaznamenána. Cíle hodin stejně jako v SPgŠ a gymnáziu nebyly v úvodu hodin sděleny. Žáci mají doporučenou literaturu, někteří si pořizují poznámky o různé vypovídací hodnotě.

Motivace žáků gymnázia a SPgŠ spočívala zejména v praktickém využití probíraného učiva i v jeho aktualizaci. Jejich hodnocení bylo průběžné a převážně pozitivní. Ve VOŠ byla motivace založena na splnění stanovených kritérií nezbytných k udělení závěrečné klasifikace.

Vzájemné respektování žáků a učitelů nastolilo uvolněné klima výuky, byl vytvořen prostor k vzájemné interakci. V gymnáziu a SPgŠ převažovalo pracovní, často až tvůrčí prostředí.

Blok předmětů zaměřených na výpočetní techniku je hodnocen vzhledem k rezervám ve VOŠ jako průměrný.

Blok přírodovědných předmětů (fyzika a chemie)

Předměty se realizují v souladu s platnými učebními plány v dvouhodinové týdenní dotaci v 1. ročníku SPgŠ a 1. - 3. ročníku gymnázia. V tomto školním roce nemají žáci vyšších ročníků gymnázia možnost volby semináře se zaměřením na chemii nebo fyziku. V souladu s platnými osnovami jsou vypracována školní kurikula, která jsou v chemii postupně naplňována, ve fyzice bylo v SPgŠ zaznamenáno výrazné časové zpoždění (cca 3 - 4 měsíce) a v gymnáziu nebyla všechna témata zařazena (např. fyzika mikrosvětla). Oba předměty jsou volitelnými maturitními předměty a předložená maturitní témata byla obsahově nevyvážená a zejména ve fyzice vykazovala nízkou náročnost, někdy až na úrovni učiva základní školy. Bezprostřední příprava učitelek na výuku měla rutinní charakter.

Chemii vyučuje jedna odborně způsobilá učitelka s pedagogickým vzděláním pro školy I. cyklu, fyziku dvě učitelky, z nichž jedna splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, druhá pouze pedagogické. Výuka probíhá v kmenových, esteticky upravených učebnách. Materiální vybavení k oběma předmětům je minimální a nelze provádět demonstrační pokusy. Předepsaná laboratorní cvičení z chemie v gymnáziu se blokově realizují v laboratořích VŠCHT (smluvně, ale bez přítomnosti pedagogického pracovníka školy), jejich náplň však ze zápisů v třídních knihách není patrná. Laboratorní cvičení z chemie v SPgŠ a z fyziky v SPgŠ i gymnáziu nebyla ve školním roce 2001/2002 do doby konání inspekce uskutečněna.

Nedostatečné materiální vybavení omezuje výběr forem a metod výuky. Nové učivo je předáváno srozumitelným výkladem, ve kterém však byly zaznamenány odborně nepřesné formulace, zejména ve fyzice chybělo řádné vysvětlení podstaty fyzikálního jevu. Průběžná aktivizace řečnickými otázkami měla větší efektivitu v chemii, kdy žáci mohli prezentovat vlastní zkušenosti, vyvozovat nové poznatky a uplatňovat mezipředmětové vztahy. Opakování učiva probíhalo v úvodu sledovaných hodin formou ústního nebo frontálního opakování (dominantní role učitelek). Při ústním zkoušení jedinců u tabule nebyla ostatním žákům zadána práce. Procvičování ve fyzice bylo zaměřeno převážně na formální výpočty, bez zdůraznění fyzikální podstaty („matematický formalismus“). Shrnutí učiva v závěru výuky bylo provedeno jen občas. Žáci nepracovali s učebnicemi, výjimečně zazněly odkazy na příslušnou literaturu; hlavním studijním materiálem jsou zápisy v sešitech, které jsou převážně diktovány.

Průběžná motivace byla uplatňována zejména v chemii a spočívala v soustavném upozorňování na význam jednotlivých látek a chemických souvislostí v praktickém životě. Při frontálním opakování nebyly hodnocení a klasifikace žáků využívány. Ústní zkoušení bylo zdůvodněno a hodnoceno objektivně.

Atmosféra sledovaných hodin byla klidná, přátelská a byla respektována pravidla vzájemné komunikace. Pouze v chemii byl vytvořen prostor k diskusi nad aktuální problematikou a k vyjádření osobních názorů.

Blok přírodovědných předmětů vzhledem k nedostatkům ve fyzice je hodnocen jako průměrný.

Blok odborných předmětů (základy logiky a pravděpodobnosti, metody a techniky výzkumu) na VOŠ

Předměty jsou vyučovány v 1. ročníku ve dvouhodinových blocích v souladu se schválenými učebními dokumenty. Učitelé mají zpracována „kurikula“ obsahující úkoly, základní principy výuky atd. Málo přehledné je časové rozvržení učiva. Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení třídy a splňovaly zásadu spojení teorie s praxí. Příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá.

Předměty vyučují dva učitelé, z nichž jeden splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, druhý jen podmínky odborné způsobilosti (krátkodobý zástup).

Oba předměty slouží jako teoretický základ pro samostatnou práci se statistickými daty. Struktura hodin byla vhodně volena podle probírané látky, takže se střídaly různé formy výuky. Výklad nového učiva byl přehledný a teoretické poznatky byly doplňovány konkrétními aplikacemi. Žáci aktivně spolupracovali, samostatně řešili příklady s rostoucí obtížností, využívali pracovních materiálů. Součástí výuky v předmětu metody a techniky výzkumu je samostatná prezentace sociologického výzkumu. Podklady si žáci zajišťují podle vybraného tématu u různých agentur pro výzkum a u státních organizací. Samostatně si vytvářejí vlastní strategii analýzy vybraného jevu a interpretují její výsledky. Ostatní žáci reagovali živě a se zájmem vyjadřovali k příslušným tématům své názory. Čas ve sledovaných hodinách byl efektivně využit a způsob výuky odpovídal svojí náročností VOŠ.

Žáci jsou motivováni praktickým využitím teoretických poznatků, jejich samostatné prezentace učitel podrobně analyzoval, oceňoval vhodnost, náročnost, způsob zpracování a interpretaci provedeného výzkumu a odpovídajícím způsobem je hodnotil. Součástí hodnocení jsou i písemné a seminární práce, jejichž úroveň byla velmi dobrá.

Kultivovaný projev žáků a učitelů, přátelské ovzduší a aktivní spolupráce charakterizovaly všechny sledované hodiny.

Výuka odborných předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka probíhá ve shodě s učebními dokumenty, a to jak na SPgŠ a gymnáziu, tak na VOŠ. Anglický jazyk je maturitním předmětem i součástí absolutoria, výuka je tudíž podřízena potřebám typu školy, na kterém je realizována. Maturitní témata jsou adekvátně přizpůsobena zaměření gymnázia (důraz na estetickou výchovu), rovněž praktickému využití jazykových dovedností v rámci budoucí profese absolventek SPgŠ. Zkouška v rámci absolutoria je zaměřena na odborný jazyk, jehož znalost je ověřována jednak pohovorem na jedno z 25 témat z oblasti sociální pedagogiky, jednak shrnutím závěrečné práce v angličtině.

Pro potřeby výuky slouží kmenové třídy a učebna angličtiny. Ta plně vyhovuje požadavkům na moderní výuku cizího jazyka, je vybavena vhodnými pomůckami i vyučovací technikou. Všechny využívané třídy byly esteticky působivé, světlé a vhodně zařízené.

Výuku anglického jazyka zabezpečuje osm učitelek, z nichž pouze čtyři splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, dvě nesplňují odbornost a dvě nesplňují odbornou ani pedagogickou způsobilost podle příslušné vyhlášky. Na kvalitě výuky se tato skutečnost nijak výrazně neprojevila, pouze v jednom případě byla zaznamenána mírná jazyková nejistota. Všechny učitelky přistupovaly k výuce velice odpovědně, jejich bezprostřední příprava na hodiny byla pečlivá a promyšlená. Vzhledem k tomu, že v rámci jedné školy a stejného personálního obsazení jsou realizovány tři linie výuky, jsou na vyučující kladeny značné nároky v metodické i jazykové přípravě.

Výuka na VOŠ byla zaměřena na zvládnutí odborného jazyka, část hodin byla věnována práci s textem a doplňkovými zdroji informací. Vyučovací čas byl učitelkami plně využit.

Ve sledovaných hodinách na SPgŠ se projevil důraz na praktické používání jazyka v každodenních situacích, ve 4. ročníku bylo zaznamenáno vynikající skloubení konverzace s gramatickým učivem a využití skupinové práce žáků. Ve 3. ročníku gymnázia, v hodinách věnovaných reáliím, dostaly žákyně příležitost prezentovat vlastní práci, hodiny měly spád, byl dán prostor pro jejich vzájemnou komunikaci, plně byly využity mezipředmětové souvislosti.

Znalosti a jazykové dovednosti ve třídě odpovídaly požadované gymnaziální úrovni. Vyučující se snažily uplatňovat komunikativní metodu i v nižších ročnících, vzhledem k pasivitě žáků jejich úsilí vyznívalo naprázdno. V hodinách se rovněž uplatňovala tradiční frontální výuka, z používaných metod převažoval řízený dialog. Procvičování a opakování učiva byl věnován dostatek času. Většinou byly využívány nahrávky k učebnicím, byla zastoupena práce s textem. Motivačním prvkem bylo zařazení poslechu „výukových“ písní a převážně pozitivní hodnocení žáků v průběhu vyučování.

Nedostatkem bylo nepříliš časté využívání tabule, pomalé tempo a jistý navyklý stereotyp ve výuce. Tím byla podporována pasivita žákyň, občas se projevilo i zbytečné používání češtiny. Nesporným kladem všech hodin byla otevřená přátelská atmosféra, vzájemný respekt a důvěra.

Výuka anglického jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Dějepis

Výuka předmětu je realizována podle učebních dokumentů pro gymnázia a SOŠ. Ve školním kurikulu je rozvrženo učivo ve shodě s osnovami. Zatímco ve třídách gymnázia je výuka všech předepsaných celků plněna, není tomu tak na SPgŠ. Ve školním roce 2000/2001 nebyly odučeny některé tematické celky 20. století, také v letošním 2. ročníku skluz neumožňuje splnění osnov v požadovaném rozsahu.

Výuku zabezpečují tři vyučující, dvě učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jeden učitel splňuje pouze odbornost (na úrovni výuky se tato skutečnost projevila v metodickém ztvárnění hodin). Dějepis se učí v kmenových třídách, z pomůcek byly používány kromě doplňujícího namnoženého materiálu jen atlasy (v jedné hodině).

Příprava na výuku některých vyučujících byla pečlivá a promyšlená, v jednom případě se projevila menší zkušenost v plánování učiva. Na SPgŠ množství předkládaných faktů bylo vzhledem k časovým možnostem nepřiměřeně rozsáhlé. V 1. a 4. ročníku byl jasně utříděný výklad, žáci byli vedeni k vyvozování souvislostí a k samostatnému úsudku. Někde však chyběl systém, opakování látky byla věnována větší část hodin. Učivo bylo příliš podrobné a nepřehledné, vedlejší témata překrývala hlavní linii výkladu. Žáci si pak nestačili uvědomovat souvislosti, vztahy a vazby, ztráceli kontakt, a následně zájem, což vedlo k pasivitě (nedostatkem bylo nepoužití mapy - zámořské objevy). Naopak jasný a srozumitelný výklad doplněný přehledným zápisem byl jedním z pozitiv výuky v 1. ročníku gymnázia. Žáci byli vedeni k přemýšlení, k formulaci vlastních závěrů a shrnutí učiva. V hodině byly využívány atlasy a historický slovník. Vysokou úroveň měla hodina ve 4. ročníku, věnovaná nejnovějším dějinám. Shrnující přednáška k událostem ve střední Evropě byla doplněna množstvím autentického materiálu.

Nesporným pozitivem všech hodin byla nestresující atmosféra a vstřícnost ze strany pedagogů.

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem je výuka dějepisu hodnocena jako průměrná.

Matematika

Předmět je vyučován v souladu s učebními dokumenty, pouze na gymnáziu je posílen o 1 vyučovací hodinu (ve 3. ročníku). Učitelé mají pro jednotlivé ročníky zpracované „školní kurikulum“, které obsahuje klíčové dovednosti, rámcové hodinové dotace, metody a formy práce, kritéria a postupy hodnocení, pomůcky a studijní literaturu. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno v některých případech jejich nedodržení (např. třída 4. C), popřípadě jejich velké časové zpoždění (např. třída 3. A). Maturitní témata obsahují základní učivo předepsané osnovami. Škola žákům nabízí a realizuje ve 4. ročníku jako volitelný předmět seminář

z matematiky.

Matematiku vyučují tři učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vybavení učebními pomůckami je na běžné úrovni (modely těles, rýsovací náčiní, transparentní fólie na zpětný projektor, kalkulačky). Pro žáky i učitele je v knihovně k dispozici odborná literatura v dostatečném množství.

Učitelky v úvodu hodin formulovaly výukové cíle, které byly většinou plněny. Frontální výuka byla kombinovaná s prací žáků u tabule a jen v omezené míře s jejich samostatnou prací. V převážné části sledované výuky volily učitelky příklady s rostoucí náročností a vedly žáky k přehlednému znázornění zadané úlohy a k systematickému postupu při jejím řešení. Ve sledované výuce se nikde nepracovalo s učebnicemi, v některých hodinách byly využity nakopírované úlohy. V matematickém semináři pracovali žáci samostatněji a řešili náročnější úlohy, ale výuka byla zaměřena jen na přípravu k maturitní zkoušce. V některých hodinách nebyl respektován typ studia (střední pedagogická škola), při výkladu nové látky se vyskytly určité věcné nepřesnosti, způsob a volba řešení příkladů nebyla optimální. Učitelka nezdůraznila a neodlišila podstatné od méně důležitého a její zdlouhavé zápisy na tabuli a administrativní záznamy činily výuku neefektivní.

Klasifikace zkoušených žáků byla přiměřená, zdůvodněná a odpovídala jejich předvedenému výkonu. Méně bylo v průběhu vyučování využíváno motivace pochvalou. Hodnocení čtvrtletních písemných prací bylo převážně objektivní, zdůvodněné a přiměřeně náročné, ale v některých třídách byla jejich klasifikace nadhodnocena. Zadávané domácí úkoly jsou kontrolované a žáci mají možnost v případě potřeby využívat i odborné konzultace učitelů. Vzájemné hodnocení ani sebehodnocení žáků nebylo využito.

Komunikativní dovednosti žáků nebyly výrazně rozvíjeny. Dominantní postavení učitelky v některých hodinách neumožňovalo žákům přiměřeně se uplatnit. Celkově vstřícný vztah učitelek k žákům se projevoval přátelskou atmosférou a snahou o dobrou spolupráci.

Výuka matematiky je hodnocena jako průměrná.

Biologie, biologie a hygiena

Výuka biologie probíhá v gymnáziu podle platných učebních dokumentů s tím, že v 1. – 4. ročníku jsou vyučovány dvě hodiny týdně, stejně tak jako ve SpgŠ předmět biologie a hygiena (od 2. do 4. ročníku). V obou typech škol je od 3. ročníku žákům nabízen a realizován volitelný předmět - přírodovědný seminář.

Práce předmětové komise (společná pro obě střední školy a předměty BIO, CHE, FYZ, ZEM, MAT) je víceméně formální. Výuka předmětů probíhá podle jednotně vypracovaného školního kurikula pro jednotlivé ročníky, které obsahuje klíčové kompetence, metody a formy, kritéria hodnocení a literaturu. Obsah předmětu – tematické celky - jsou zpracovány velmi stručně s hodinovou dotací a časovým rozvržením (nejsou zde zahrnuta laboratorní cvičení). Komise se nezabývá zpětnou vazbou a nesleduje jejich naplňování a dodržování. Na závěr roku vypracované hodnocení (opět společné) je pouze výčtem uskutečněných exkurzí s konstatováním vysokého počtu odpadlých hodin z matematiky. Do doby konání inspekce zatím v žádné třídě a ročníku gymnázia neproběhla osnovami předepsaná laboratorní cvičení. Součástí plánu jsou exkurze do Hrdličkova muzea apod. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je plynulá. Maturitní témata byla předložena, odpovídají úrovni daného typu školy a obsahují základní spektrum učiva předepsaného osnovami. Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla dobrá.

Oba předměty vyučují tři učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, přičemž jejich menší pedagogická zkušenost nebyla na kvalitě sledované výuky vidět.

V důsledku skutečnosti, že všechny učitelky vyučují zároveň na škole tělesnou výchovu, ČŠI zjistila, že dochází k vysokému odpadu vyučovacích hodin (např. ve třídě 1.BG k 22. dubnu 2002 bylo odučeno pouze 34 hodin z celkového počtu 66). Výuka probíhala v odborné učebně, kde je stabilně umístěna televize, video a meotar (promítací plocha není vhodná). Celková úroveň materiálního zabezpečení předmětů včetně vybavení pro laboratorní cvičení je průměrná, učební pomůcky jsou uloženy v malé místnosti za učebnou (nástěnné obrazy, kostry, nálevy, trvalé preparáty, mikroskopy atd.). V knihovně školy jsou v dostatečném množství uloženy odborné knihy a učební texty a jsou k dispozici učitelům i žákům.

Klasická stavba vyučovacích jednotek byla převážně zahájena sdělením cílů výuky a pak formou testů, případně opakováním u tabule nebo orientačním zkoušením byla zjišťována úroveň znalostí žáků. Sledovaná výuka měla většinou rysy efektivního vyučování s využitím aktivní práce a dosavadních vědomostí žáků (interaktivní výuka). Mezipředmětové vztahy byly zařazeny výjimečně, stejně tak aktualizace učiva. V některých případech formulace problémových otázek podněcovala žáky k vlastnímu úsudku. Výklad učiva byl ve všech případech zřetelný, kultivovaný a plynulý s dobrou odbornou i názornou úrovní výuky (využití meotaru, živého rostlinného materiálu, nástěnných obrazů atd.). Žáci si pořizovali poznámky, v některých hodinách jim byly zbytečně diktovány, minimálně pracovali s učebnicemi (pouze doporučené). V předmětu biologie a hygiena nebyl kladen důraz na systém, ale byly zdůrazňovány vazby humanitního aspektu a souvislostí mezi přírodou a společností (civilizační choroby, sociálně-patologické jevy). Mírné rezervy jsou v náročnosti učiva na gymnáziu, které spíše pramenily z pedagogické nezkušenosti.

Část sledované výuky měla motivující pracovní atmosféru. Učitelky objektivně hodnotily snahu a výsledky žáků při zkoušení, popřípadě výsledky testů. Průběžné a závěrečné ověřování pochopení učiva a prostor pro dotazy se objevovaly v menší míře.

Otevřené, demokratické klima charakterizovalo většinu výuky, probíhající ve velmi přátelském vztahu mezi učitelkami a žáky. Rozvoj komunikativních dovedností žáků měl určité rezervy v možnosti vyslovení vlastního názoru.

Výuka předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova, tělesná výchova s metodikou

Výuka předmětů probíhá ve všech ročnících v tříhodinové dotaci v souladu s předloženým učebním plánem školy. ČŠI kontrolou počtu hodin zjistila, že v 1. – 3. ročníku gymnázia v letošním školním roce je překročena týdenní hodinová dotace o 1 hodinu (oproti učebnímu plánu MŠMT). Předmět tělesná výchova s metodikou zahrnuje dvě části: 2 hodiny tělesné výchovy (včetně povinných kurzů) a 1 hodinu metodiky tělesné výchovy (převážně teorie).

Učební osnovy předmětu jsou rozpracovány podle ročníků do školního kurikula, které stručně vymezuje obsah předmětu s rámcovou hodinovou a časovou dotací (z kontroly třídních knih vyplynulo, že nejsou plně dodržovány; vyučování sportovních her není blokované, nýbrž nahodilé, atletika se vyučuje sporadicky). U SPgŠ je zařazena teorie, metodika a praxe sportovních činností. Předmětová komise je zřízena (stručné zápisy předloženy, neobsahují kontrolu plnění plánů), učitelé tělesné výchovy se scházejí dle potřeby operativně. Škola v letošním školním roce nerealizuje nepovinné sportovní hry, ani nenabízí žákům pohybové kroužky. Družstva žáků se účastní soutěže pražských škol „Poprask“ v atletice, volejbalu, basketbalu a stolním tenisu. Předmětová komise pořádá sportovní den a turnaje ve volejbalu, tenisu a ve florbalu. Vzhledem k tradicím a zaměření školy jsou v této oblasti rezervy. Škola v letošním školním roce organizovala pět lyžařských zájezdů pro žáky středních škol, připravuje dva sportovní kurzy (zaměření cykloturistika a činnosti metodického charakteru),

navíc pro 1. ročník pedagogické školy je pořádán týdenní kurz plavání. Ředitel školy předložil podrobně vypracovanou dokumentaci k jejich konání (písemný projekt, plán, denní program, evaluace, bezpečnostní pokyny atd.). Vzhledem k množství kurzů odpadá vysoké procento výuky předmětu. Předložená maturitní témata obsahují základní spektrum problematiky této oblasti (tělesná výchova s metodikou).

Předmět vyučuje osm učitelů, splňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (někteří mají vynikající dlouholeté pedagogické zkušenosti). Materiální podmínky jsou velmi dobré. Ve škole jsou k dispozici dvě tělocvičny (menší rozměry), z nichž jedna slouží převážně k výuce gymnastiky apod., druhá pro sportovní hry a další činnosti. Šatna a sociální zařízení (WC, sprchy) jsou po rekonstrukci, mají celkově velmi dobrou úroveň, jejich kapacita je však malá. V případě příznivého počasí se v těsné blízkosti školy využívá hřiště s umělým povrchem (rozměry na volejbal a basketbal) a pouze výjimečně stadion Kotlářka (vzdálenost cca 8 minut chůze). Kontrolou třídních knih bylo zjištěno sporadické využívání venkovních sportovišť. Vybavení cvičebním náradím a náčiním je velmi dobré. Materiální podmínky umožňují škole plnit celý rozsah osnov v obou předmětech (atletika, gymnastika, sportovní hry a další činnosti).

Sledovaná výuka se vyznačovala většinou klasickým vedením a snahou učitelů o správnou skladbu vyučovací jednotky jak po metodické, tak i odborné stránce. V některých hodinách docházelo k opožděnému zahájení výuky (příchod žáků do tělocvičen cca 5 minut po zvonění). Plánování a příprava výuky, stejně tak organizace, formy a metody použité v hodinách byly převážně velmi dobré, někde vynikající. Patřičný důraz byl kladen na úvodní část (rozcvičení) a většinou i na závěrečnou část hodin (vyrovňovací, relaxační atd.). Byly zvoleny tradiční postupy založené na intenzivním opakování průpravných cvičení. Přístup k vyučování sportovních her založený na pochopení herního děje byl přínosný, žáci se učili taktice a dovednostem. V některých sledovaných hodinách žákyně tvořily vlastní sekvence (cvičení se švihadlem, obruče), byl jim vštěpován smysl pro estetické cítění, rytmus atd. V hodinách převažoval příkazový styl s vysokou účinností a výjimečně styl praktický (žák vykonává úlohu individuálně, učitel poskytuje zpětné informace). Rezervy byly někde v pestrosti a výběru herních cvičení, v přesnějším uplatňování zpětné vazby a v opravování chybného pohybu. Předvedené ukázky a důraz na bezpečnost byly velmi dobré.

Výuka předmětu tělesná výchova s metodikou směřuje k tomu, že žáci, kromě zdokonalování vlastní tělesné zdatnosti a pohybových dovedností, se v metodice tělesné výchovy naučí organizovat a řídit pohybové aktivity ve volném čase dětí v různých zájmových a rekreačních formách TV v souladu s pedagogickými zásadami atd. Příprava a vlastní praktické výstupy ve vyučovací jednotce tělesné výchovy (je součástí domácí přípravy žáků) a schopnost uplatnění teoretických poznatků z metodiky TV byly celkově velmi dobré. Vědomosti a dovednosti získané v předmětu vyúsťují do praktických výstupů při pedagogické praxi. Učitelky v této oblasti citlivě přistupovaly k žákům a vhodně je metodicky opravovaly. Méně direktivní didaktické styly pomáhaly vytvářet demokratičtější prostředí.

K aktivitě v některých hodinách přispěla vstupní motivace sdělením obsahu hodiny či průběžné zařazování soutěživých a sportovních her. Hodnocení učitelé provádějí formou testů, kontrolních cvičení a sledují schopnost připravit a řídit metodický výstup. Pohybové dovednosti žáků byly rozdílné, převážně však velmi dobré, stejně tak i jejich fyzické zatížení a celková efektivita výuky.

Ve většině sledovaných hodin probíhala přátelská vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky. Organizační pokyny a verbální projevy učitelů byly zřetelné a jasné. Ve výuce byla příznivá atmosféra, zájem žáků o tělesnou výchovu byl velmi dobrý.

Výuka předmětů (tělesná výchova a tělesná výchova s metodikou) je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výuka probíhá podle schválených učebních plánů (kromě TV), její plánování a příprava jsou velmi dobré (výjimkou jsou matematika, fyzika a IVT na VOŠ), stejně tak i materiální vybavení a personální zajištění. V oblasti metod a forem práce výrazně převažují pozitivní (tradiční formy střídají skupinové atd.), velmi dobrou kvalitu má výuka odborných předmětů a tělesné výchovy. Rezervy jsou ve větší náročnosti a v plnění osnov na gymnáziu (přírodovědné předměty) a VOŠ (IVT). Motivování a hodnocení, stejně tak i interakce mezi učiteli a žáky je velmi dobrá.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované výuce je velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce školy je ředitelem školy vynikajícím způsobem propracovaná, dlouhodobé záměry vycházejí z podrobné analýzy předchozího vývoje. Cílem je vybudovat školu s výraznou vnitřní diferenciací, s možností volby vzdělávací cesty, v širokém uplatnění absolventů na vysokých školách, trhu práce a se schopností celoživotního vzdělávání. Koncepce je obsažena v řadě dokumentů zveřejněných školou, včetně informací na webových stránkách. Ředitel školy provedl podrobnou srovnávací analýzu profesní orientace a následného uplatnění absolventů školy na trhu práce. Dále vypracoval dokument „Predikace vývoje školy v časovém horizontu 1996/97 – 2008/09“, ve kterém podrobně analyzuje např. počty otevřených tříd, uplatnění absolventů školy (strategie) atd. Vedení školy sleduje moderní trendy ve vzdělávacím procesu, což se projevilo v předložené inovaci a návrhu nových učebních dokumentů vyššího odborného studia a záměrem zřízení pedagogického lycea. Ředitel školy má zpracován a připraven projekt – základní pedagogický dokument (na základě „Bílé knihy“, čeká se na schválení MŠMT - přechod na modulární systém výuky obsahující změnu středoškolského vzdělávání na bakalářské studium pro předškolní a mimoškolní pedagogiku). Na tomto projektu je realizována úzká spolupráce s humanitními fakultami UK.

Roční plán na školní rok 2001/2002 je detailně vypracován a postihuje všechny oblasti podle jednotlivých typů školy (organizace školního roku, hlavní úkoly plánu pro vedoucí pracovníky a jednotlivé instituce s konkrétní zodpovědností a termíny konání atd.). Z něho s předstihem vycházejí podrobné měsíční plány, které jsou operativně dopracovávány spolu s předsedy předmětových komisí na pravidelných každotýdenních poradách rozšířeného vedení školy. Plánované termíny jsou vedením školy sledovány a vyhodnocovány na poradách. Z předložených zápisů zřetelně vyplývá, že jsou přijímána v případě potřeby konkrétní opatření.

Na plánování se výrazně podílejí i poradní orgány školy – pedagogická (provozní) rada a porada s vedoucími předmětových komisí. S návrhem celoročního plánu jsou pracovníci seznamováni na začátku školního roku, jejich připomínky jsou akceptovány.

Každá předmětová komise (zaměření společenskovední, přírodovědné, konverzace v anglickém jazyce a výchovy – dramatická, tělesná, výtvarná a hudební) zpracovává rámcová školní kurikula podle učebních osnov a doplňuje je např. o literaturu, způsob hodnocení

a časové rozvržení učiva. Podrobně je vypracován plán environmentálního vzdělávání a výchovy na škole (mj. náplň práce koordinátora) ve spolupráci s vedením, předmětovou komisí přírodních věd a ostatními pedagogickými pracovníky.

Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů pro jednotlivé typy škol:

Učební plán VOŠ, 76-89-7 sociální pedagogika, schválilo MŠMT dne 20. března 1996 pod čj. 16 520/96-23 (včetně přehledu předmětů, ve kterých se vyžaduje hodnocení zkouškou - čj. 16 427/97-71).

SPgŠ, obor Předškolní a mimoškolní pedagogika 75-31-M/005 (76-50-6), učební plán vydalo MŠMT dne 24. února 1998 čj. 13 727/98-23/231 s účinností od 1. září 1998. Osnovy pro odborné předměty schválilo MŠMT dne 1. července 1999 čj. 24 891/99-23 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem (ostatní předměty čj. 16 656/93-23 – až na výjimky).

Gymnázium – se zaměřením na esteticko výchovné předměty se řídí učebním plánem, upraveným podle plánu se čtyřletým studijním cyklem (vydalo MŠMT dne 5. května 1999 pod čj. 20 595/99-22), který byl schválen MŠMT dne 4. března 2002 pod čj. 16 542/2002-23. V rozporu s tímto plánem došlo k překročení týdenní hodinové dotace v 1. – 3. ročníku gymnázia o 1 hodinu (tělesná výchova). Kontrolou třídních knih ČŠI zjistila, že ve školním roce 2000/2001 počet odučených hodin v biologii a tělesné výchově neodpovídá v některých třídách roční hodinové dotaci stanovené učebním plánem (např. třída 2.BG – biologie 46 hodin místo 66, tělesná výchova 84 hodin místo 99 hodin, třída 3. BG – biologie 49 hodin (66), tělesná výchova 66 (99)). Výuka probíhá podle učebních osnov schválených MŠMT dne 15. ledna 1996 čj. 10 971/96-22, v biologii a fyzice není jejich obsah zcela naplňován (chybí realizace laboratorních cvičení ve školním roce 2000/2001).

Spektrum nabízených a realizovaných volitelných předmětů je široké. Ve 3. a 4. ročníku SPgŠ je 7 seminářů, na gymnáziu ve 3. ročníku 4 a ve 4. ročníku 9 seminářů. Ve školním roce 2002/2003 je připraveno rozšíření nabídky (deskriptivní geometrie, zeměpis, osobnostní a dramatická výchova – na gymnáziu). V rámci mimoškolní výchovy mají žáci další možnost seberealizace ve výběrových předmětech a kroužcích (výtvarný, fotografický, hudební-pěvecký atd.).

Vytvořená koncepce školy vychází z propracované analýzy, učitelů, žáků a veřejnosti je akceptována. Výuka se řídí dokumenty MŠMT (až na výše uvedené výjimky). Plánování i přes uvedené rezervy je promyšlené a funkční. ČŠI hodnotí tuto oblast jako velmi dobrou.

Organizování

Ředitel školy má vypracovaný Organizační řád, který se podrobně zabývá celou problematikou řízení a vlastního chodu školy (samosprávné orgány, provozní zabezpečení školy a výchovně-vzdělávací činnost). Organizační schéma řízení je vypracováno přehledně, názorně ukazuje náročnou a složitou strukturu školy. Její vedení tvoří ředitel a dvě zástupkyně (pro vyšší odborné vzdělávání a studium při zaměstnání a pro středoškolské vzdělávání) a vedoucí pro Centrum volného času. Vedení a další pedagogičtí i ostatní pracovníci školy mají jasně dané kompetence a pravomoci, které jsou stanoveny v jejich náplních práce (podrobná specifikace pracovních činností). Každý vedoucí pracovník byl seznámen s podrobným popisem práce s přesným vymezením zodpovědnosti (hlavní úkoly, koncepční činnost, marketink, public-relation atd.). Velmi důkladně jsou také určena práva a povinnosti předsedů předmětových komisí a třídních učitelů.

Ředitel školy rozpracoval systém přesných pokynů a nařízení (různé oblasti), která jsou závazná pro všechny pracovníky školy (vše v souladu s právními předpisy a zákoníkem práce). Důležitými poradními orgány ředitele školy jsou pedagogická rada (čtyřikrát ročně, zvláště pro

VOŠ), porady vedení školy, vedení školy s předsedy PK, případně mimořádné provozní porady. Zástupkyně ŘŠ se pravidelně scházejí s výbory žáků (zvláště VOŠ), kde probírají připomínky žáků, příslušnou studijní a další problematiku. V případě potřeby se problémy žáků řeší nejprve přes výchovnou poradkyni, dále třídní učitele a ředitele školy. Osobní data všech zaměstnanců i žáků jsou zabezpečena pověřenou osobou odpovídajícím způsobem.

Vnitřní řád VOŠ a vnitřní řád střední pedagogické školy a gymnázia konkrétně vymezují a rovnoměrně zahrnují práva a povinnosti žáků. Ředitel školy připravil „žákovský kodex“, který vstoupí v platnost dne 1. září 2002 (po projednání na pedagogické radě).

Klasifikační řád (pro VOŠ pedagogickou a sociální) byl schválen MŠMT dne 22. dubna 1997 pod čj. 16 437/97-71 s platností od 1. září 1997.

Informovanost pedagogů je zajišťována na poradách, prostřednictvím předsedů předmětových komisí, měsíčními plány, nástěnkami, tzv. „budníkem“ ve sborově a osobním kontaktem s vedením školy (dílčí problematika je operativně řešena jen s příslušnými učiteli). Ředitel školy informuje jednotlivé pracovníky v kabinetech pomocí vnitřní sítě, po které zasílá aktuální informace. Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s jeho organizací a vnitřním řádem školy (1. ročníky mj. na adaptačním kurzu), informace získávají prostřednictvím studentské rady, nástěnkami a od třídních učitelů. Dále pomocí vnitřní PC sítě (v učebnách), s volným přístupem na internet po vyučování. Pro rodiče jsou organizovány dvakrát ročně třídní schůzky, vypsány konzultační hodiny a uskutečňují se osobní jednání (spolupráce s výchovným radcem). Škola jim poskytuje písemné informace o neprospěchu žáka a přijatých výchovných opatřeních. Dále funguje Občanské sdružení rodičů, vedené sedmičlenným výborem (zástupci rodičů - scházejí se před schůzkami, případně aktuálně).

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 je vypracována v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Je velmi podrobná, má analytický a hodnotící charakter a je jak pro pracovníky a žáky školy, tak i pro veřejnost zdrojem potřebných informací o škole (spolupráce se zahraničím, mimoškolní aktivity, výsledky zkoušek, množství fotografických příloh atd.).

Prezentace školy na veřejnosti je realizována Dny otevřených dveří, webovými stránkami, články v tisku, účastí v soutěžích, pořádáním koncertů, výstav atd. Škola vydává vlastní (příp. překlady) učební texty – časopisy, sborníky, dokumenty pedagogické povahy - obsahující materiály k vyučovaným předmětům (romská problematika, o školství v zahraničí, komise EU a další). Dále úzce spolupracuje s českými i zahraničními vysokými školami a institucemi (praxe atd.), učitelé pracují v různých komisích a poradních orgánech MŠMT aj. Škola je aktivním členem Asociace vzdělavatelů v sociální práci, Asociace středních pedagogických škol a Sdružení vyšších odborných škol. Ředitel se významnou mírou podílel na vypracování projektu MŠMT pro OECD „Národní zpráva o stavu předškolní výchovy, vzdělávání a péče o děti předškolního věku v České republice“.

Organizační struktura je promyšlená, funkční a umožňuje operativní řízení školy. Kompetence jsou podrobně vymezeny a dodržovány, informační systémy poskytují vše potřebné, jsou přístupné a příkladné. Oblast organizování má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k vysokému počtu zaměstnanců školy a s přihlédnutím k několika součástem školy (VOŠ, SPgŠ, gymnázium a centrum volného času) je vedení pracovníků velice náročné a ředitel školy při něm účelně využívá vytvořené mezičlánky řízení, tj. obě zástupkyně a předsedy předmětových komisí. Systematická a promyšlená práce s pracovníky vede k vytvoření stabilizovaného pracovního kolektivu i jeho věkové vyváženosti. Pracovníci jsou

motivování formou nenárokových složek, pedagogickým a profesním růstem i morálním ohodnocením vykonávané činnosti. Na počátku školního roku jsou všichni zaměstnanci seznámeni s interním dokumentem „Pravidla pro navýšení mezd pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům mimotarifními složkami platu“, který jednoznačně řeší problematiku osobního hodnocení i jednorázových odměn. Nemalý motivační význam má pravidelné další vzdělávání pedagogických pracovníků, na jehož plánování se významně podílejí předsedové předmětových komisí. Ti také mají ve své náplni práce zakotvenu metodickou pomoc novým a začínajícím učitelům a uskutečňují ji. Důležitým stimulačním prvkem je veřejná pochvala na poradách a pravidelné působení na pedagogické vědomí všech pracovníků. Všichni zaměstnanci mají možnost tvůrčím přístupem se podílet na dalších aktivitách školy.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Tato oblast je v maximální míře písemně rozpracována v několika interních dokumentech. Roční plán práce vymezuje společné úkoly pro vedoucí pracovníky a jednotlivé instituce (gymnázium, SPgŠ, VOŠ), Organizační řád kompetence vedoucích pracovníků i v oblasti kontroly, Plán kontrolní a hospitační činnosti detailně zpracovává všechny oblasti provozu školy (pojetí, východiska, stanovení vnitřních mechanismů, formy a prostředky – spolu s konkrétními jmény a termíny). Plnění je pravidelně sledováno – doloženo zápisy z porad vedení a předsedů předmětových komisí. Z hlediska kontroly pedagogické dokumentace (v kompetenci ZŘŠ) se objevily nedostatky v plnění obsahu osnov a interních kurikul, v překročení počtu hodin v učebním plánu, v konkretizaci zápisů a číslování v třídních knihách, v nízkém počtu odučených hodin v loňském školním roce (k datu konání inspekce i v letošním).

Předsedové předmětových komisí mají každý týden poradu s vedením školy, informace přenášejí na jednotlivé členy, kontrolu plnění úkolů provádějí zástupkyně ředitele. Případné nedostatky jsou řešeny pohovorem a domluvou, operativní řešení ze strany vedení se projevilo i v průběhu inspekční činnosti.

Hospitační činnost je systematicky sledována, každý učitel má svou složku se záznamy o provedených kontrolách ze strany vedení, jehož členové vykonají souhrnně asi 60 hospitací ve školním roce. Jasně jsou stanovena i kritéria hodnocení – připravenost na výuku, odbornost, metody, formy, psychologické faktory, klasifikace, pracovní morálka učitele, klady, zápory. Hospitační činnost slouží ke zkvalitnění výuky, rozborů hodin sledovaných společně s ČŠI byly ze strany vedení školy vysoce kvalifikované a dokázaly postihnout podstatu.

Evaluační práce učitelů vyplývá z hospitačních zjištění a aktivit jednotlivých pracovníků, zástupkyně ředitele zpracovávají na závěr školního roku za své součásti školy souhrnnou zprávu o výsledcích kontrolní práce. K hodnocení práce žáků slouží jejich nadstandardní školní a mimoškolní aktivity, maturitní zkoušky, úspěšnost uchazečů o studium na VŠ. Před ukončením studia žáci vyplňují Dotazník předprofesionální orientace, na počátku dalšího školního roku jsou kontaktováni a škola provádí porovnání plánů a skutečnosti v uplatnění svých absolventů.

Přes uvedené nedostatky jsou kontrolní mechanismy propracované a funkční, celkově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování a organizování činnosti školy vychází z propracované koncepce, z analýzy

předchozího vývoje, je promyšlené a vysoce funkční. Systém odpovídá tradicím, podmínkám a celkové image školy. Oblast vedení a motivování pracovníků je založena na demokratickém způsobu řízení a na cíleném vytváření příjemného klimatu ve škole. Kontrolní mechanismy jsou velmi dobré, rezervy jsou pouze v některých předmětech v kontrole plnění kurikul a obsahu učiva. Celkové řízení školy je funkčně a promyšleně strukturováno.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Inspekce se zaměřila na hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu v kalendářním roce 2001 a školní jídelnu (kontrolovaným obdobím je září 2001 až duben 2002).

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Škola měla v roce 2001 kladný hospodářský výsledek bez masivního použití vlastních mimorozpočtových zdrojů. Poslední úprava rozpočtu zohlednila potřebu vybavit rekonstruovanou školní jídelnu drobným hmotným majetkem. Celkový objem NIV ze státního rozpočtu nebyl překročen.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace včetně limitu zaměstnanců byly v roce 2001 dodrženy. Vyplacené nenárokové složky platu činily 23 % tarifních platů, poměr osobních příplatků a odměn byl 65:35. Vnitřní platový předpis stanovuje podrobná kritéria pro jejich přiznání. Efektivnost využití mzdových prostředků snižuje způsob zajišťování laboratorních cvičení, kdy jsou pro jejich vedení přijímáni na dohodu externí pracovníci, ale kmenovým učitelům daných předmětů nejsou odpovídajícím způsobem sníženy nadúvazky (v případech, kdy se cvičení neúčastní).

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Ostatní neinvestiční výdaje odpovídají finanční rozvaze (plánu) školy na rok 2001 a celkově nepřekročily stanovené částky. Značný nárůst zaznamenal nákup drobného hmotného majetku v návaznosti na dokončení rekonstrukce školní jídelny. Nákup učebních pomůcek a tiskovin dosáhl 10,64 % částky ONIV přímých nákladů.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Účelově bylo z ONIV určeno 35 tis. Kč na další vzdělávání pedagogických pracovníků, vyčerpáno bylo 30,3 tis. Kč. Dotace na nákup drobného hmotného majetku pro školní jídelnu byla vyčerpána plně na daný účel.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

V průběhu roku 2001 byla dokončena investiční akce „Rekonstrukce školní jídelny“ v celkovém objemu 14 mil. Kč a akce „Rekonstrukce šaten“ za 570 tis. Kč. Obě byly řádně

připraveny, proběhla výběrová řízení na projekt a na vlastní provedení. Správnost vyúčtování investičních prostředků nebylo možno posoudit pro velký rozsah investiční akce a malý časový prostor kontroly.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000 byla zpracována svědomitě včetně komentáře a požadovaných příloh. Výroční zpráva za rok 2001 se doposud tvoří a vychází z roční účetní závěrky za daný rok, kterou měla kontrola možnost posoudit.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům bylo efektivní s výhradou, týkající se školní jídelny (uvedeno dále).

Školní jídelna

Součástí školy je školní jídelna, která je umístěna v prvním podlaží objektu. Kapacita tohoto zařízení je 400 jídel. Počet přihlášených strážníků ve výkaze o školním stravování k 15. říjnu 2001 činil celkem 459, z toho 11 dětí mateřské školy, 389 žáků školy a 59 zaměstnanců škol. Počet míst u stolů v jídelně je 115, stoly a židle jsou barevně odlišeny (pro případnou doplňkovou činnost). Stravování je zajištěno na základě „Smlouvy o poskytování stravování“, kterou škola podepsala dne 15. srpna 2001 se soukromou firmou FTN Gastro s.r.o. Poskytovatel se ve smlouvě zavazuje pro školu zajistit v jeho prostorách a na jeho zařízení školní stravování a zajistit občerstvení formou bufetového prodeje dle moderní a racionální výživy a za dodržování platných hygienických předpisů a technologických postupů. Součástí této smlouvy je Nájemní smlouva o poskytování nebytových prostor prodloužená dodatkem č. 1 ze dne 3. září 2001. Jídelna byla v r. 2000 a v prvním pololetí r. 2001 zcela zrekonstruována a vybavena moderní kuchyňskou technologií. Na základě výše uvedené smlouvy je poskytován výběr ze dvou druhů hlavních jídel, který je zabezpečen formou objednávkového systému nejméně s dvoudenním předstihem pomocí čipů. Jídelní lístek je vyvěšen na nástěnce před školní jídelnou spolu s provozním řádem zařízení. Výdejní doba je určena od 11:45 do 14:45 hod. Personální obsazení jídelny odpovídá počtu strážníků. Pedagogické dozory jsou zajištěny v rozvrhu učitelů.

Jídelní lístek na šest týdnů je připraven soukromou firmou. Hlavní jídla se během tohoto období v jídelním lístku neopakují, sezónní změny jsou nepatrné. Velmi často jsou do jídelního lístku zařazovány uzeniny jako součást hlavního jídla k luštěninám, do polomasitých teplých pokrmů apod. Zelenina je součástí pondělní nabídky ve formě zeleninového talíře (dressing) a pečiva, zeleninového salátu nebo oblohy k hlavním jídlům. Ovoce je na jídelním lístku pouze jedenkrát za dva týdny (středa). Moučník (mléčný výrobek) je nabízen jedenkrát za měsíc. Během týdne jsou v nabídce pětkrát jako příloha brambory, bramborová kaše nebo bramborový knedlík. Ostatní přílohy jsou do jídelníčku zařazovány minimálně. Pokrmy jsou připravovány podle Receptur teplých pokrmů (autor J. Runštuk) a podle dietního systému nemocničního stravování. Školní receptury nejsou touto firmou používány. Spotřební normy z výše uvedených receptur jsou plněny. Technologické postupy jsou dodržovány. Dodržování finančních norem je firmou sledováno, k posledními datu měsíce prosince 2001 však firma provařila 114 % denního limitu na nákup potravin. Výživové normy nebyly do února 2002 sledovány. Od března 2002 jsou spotřební koše zpracovávány měsíčně programem firmy ISIS.

Výživové normy nejsou v průměru plněny. Dle předložených výsledků za měsíc březen byla splněna pouze komodita zeleniny na 147 % (zeleninové talíře). V měsíci dubnu (k 23. dubnu 2002) nebyla splněna žádná ze sledovaných komodit. Komoditu tuků vzhledem k početní chybě u koeficientu přepočtu nebylo možno vyhodnotit.

Finanční prostředky byly použity na proplacení čtyř faktur vystavených stravovací firmou ve sledovaném období (září až prosinec 2001) za provozní a mzdové náklady školní jídelny a další úhrady souvisejících výdajů nepřekročily stanovenou částku. Pokles počtu strážníků oproti původně přihlášeným byl značný, což svědčí o klesajícím zájmu přihlášených. Průměrný počet v době kontroly byl menší než 50 % přihlášených dle výše uvedeného výkazu. Prostředky vyplacené školou neodpovídaly klesajícímu počtu vydaných porcí a skutečně odebraných obědů, ale počtu přihlášených strážníků v souladu se smlouvou o poskytnutí školního stravování, sepsanou dne 15. srpna 2001.

Školní stravování je realizováno v nově zrekonstruované školní jídelně na základě smlouvy mezi školou a soukromou firmou. Podmínky stravování v této jídelně jsou na velmi dobré úrovni. Organizace stravování je na průměrné úrovni. Doplnková činnost je prostorově oddělena od činnosti hlavní. Finanční a spotřební normy jsou organizací dodržovány. Výživové normy však nejsou plněny dle předložených dokladů v žádné ze sledovaných komodit. Školní stravování v nových podmínkách nespĺnilo předpokládané požadavky na ně kladené.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly využity na proplacení ostatních neinvestičních výdajů přímo souvisejících s poskytováním služby (školního stravování) dle sepsané smlouvy na počet přihlášených strážníků v zahajovacím výkaze. Počet strážníků během kontrolovaného období klesl na méně než 50 %, přesto byly tyto služby proplaceny v plné výši v souladu s výše uvedenou smlouvou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Významnou součástí péče o žáky školy tvoří vypracovaný systém výchovného poradenství. Základními pracovními okruhy jsou vedle péče o žáky s výukovými potížemi a zdravotním postižením péče o žáky s výchovnými problémy a výchova k profesionální orientaci. Nedílnou částí úkolů výchovné poradkyně je metodická, informační a projektová činnost, což souvisí s celkovým zaměřením školy. Jedním z důležitých úkolů je naplnění vlastních výchovných projektů. Snaha o navázání vztahu důvěry mezi výchovnou poradkyní a třídními učiteli na straně jedné a žáky na straně druhé je realizována v 1. ročníku v „adaptačním kurzu“. Cílem je sledování adaptačních problémů jako reakce na nové prostředí a nároky střední školy. Dalším významným úkolem je sledování a analýza studijních neúspěchů, příčiny záškoláctví, sledování socio-patologických jevů. V oblasti zneužívání návykových látek jsou rozvíjeny aktivity v součinnosti s metodikem školní prevence. Součástí výchovného působení je program výchovy k sebeúctě. V preventivní péči o žáky se osvědčuje spolupráce s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny, poradenská činnost pro rodiče, poradenská činnost pro žáky v obtížných situacích. Neméně důležitá je péče o profesionální uplatnění žáků. Velice pozitivní je snaha zapojovat žáky VOŠ v rámci praxe do adaptačních programů v roli asistentů, čímž se završuje výchovný program školy.

V rámci komplexní inspekce proběhla ve škole současně i tematická inspekce „**Ochrana člověka za mimořádných situací**“. Odborné materiály k této problematice jsou soustředěny v komisi tělesné výchovy, která zároveň koordinuje oblast civilní obrany, a dále v sekretariátu ředitele (metodické příručky, videokazety, zápisy o školení PO, rozhlasová ústředna). Materiál Ochrana člověka je ve stavu rozpracovanosti, škola očekává při jeho tvorbě spolupráci s Magistrátem hl. m. Prahy. Sklad plynových masek obsahuje pouze lícnice (filtry byly odvezeny), dle nařízení MHMP bylo provedeno měření všech žáků a zaměstnanců na nové masky. Ukrytým prostorem je stanice metra.

Jednotlivá témata jsou probírána v rámci sportovních kurzů, v rámci školení BOZP na počátku školního roku, některá jsou zařazena do společenskovedních předmětů. Vzdělávání učitelů probíhá oprávněným pracovníkem v rámci školení požární ochrany.

Praktické ověřování získaných znalostí probíhá na kurzech, 2x ročně je prováděno cvičné vyklizení budovy (doloženo zápisy v Požární knize).

Ředitel školy předpokládá zavedení výukového modulu s touto tematikou po upřesnění organizace Integrovaného záchranného systému v hlavním městě Praze – schůzka s odbornou metodičkou MHMP je plánována na červen 2002. Následně budou jednotlivá témata zařazena do předmětů tělesná výchova, občanská nauka, základy společenských věd, biologie, pedagogika.

Dále byla provedena tematická inspekce „**Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách**“.

Škola realizuje v rámci metodických pokynů MŠMT program primární prevence, který je zaměřen nejen na protidrogovou problematiku, ale především na vytváření žádoucího sociálního prostředí ve třídách. Program není formální a využívá pestrou škálu metod a prostředků zejména v oblasti výchovy mimo vyučování - aktivity sportovní, výtvarné, hudební a literární. Řešení otázek prevence sociálně-patologických jevů je součástí výchovně-vzdělávacích programů a profesní přípravy. Pedagogové i žáci realizují v této oblasti vlastní šetření a podílejí se na výzkumných pracích i pro jiné subjekty. Podněty k řešení dané problematiky přináší i řada zahraničních kontaktů školy.

V řešení otázek prevence je velmi kvalitní a efektivní spolupráce vedení školy, příslušného metodika prevence a výchovného poradce. Jmenovaní pedagogové svěřenou funkci vykonávají velmi obětavě, mají bohaté zkušenosti a věnují velkou pozornost svému dalšímu vzdělávání.

Pedagogická praxe - škola má její koncepci zpracovanou dle schválených učebních dokumentů (osnov). Pro jednotlivé ročníky jsou specifikovány požadavky dle obsahu profesní přípravy (obsah předmětu praxe, klíčové kompetence, doporučené metody, kritéria a postupy hodnocení).

Praxe je realizována na základě smluv se zařízeními a jejich pedagogy. Cvičná zařízení jsou zodpovědně volena dle dostupných vnějších hodnocení a osobních zkušeností pedagogů školy. Pedagogové cvičných zařízení jsou pečlivě a zodpovědně vybíráni. Škola je vybavena písemnými instrukcemi k vedení praxe a minimálně třikrát ročně je zve na konzultační schůzky (předloženy záznamy). Vyučující předmětu pedagogická praxe provádějí průběžné supervize v jednotlivých zařízeních. Veškeré doklady o jejím průběhu na VOŠ se zaznamenávají do profesního portfolia, které každý žák předkládá při absolutoriu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina HMP ze dne 3. dubna 2001 (včetně dalších dokumentů)
- Povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů ve školním roce 2001/2002 (třídní knihy 2000/2001)
- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 5. listopadu 2001 čj. 16 824/01-21
- Klasifikační řád schválený MŠMT dne 22. dubna 1997 pod čj. 16 437/97-71 s platností od 1. září 1997 (pro VOŠ pedagogickou a sociální).
- Statut školy ze dne 3. dubna 2001
- Výroční zpráva o činnosti školy a výroční zpráva o hospodaření školy za školní rok 2000/2001
- Platné učební dokumenty, učební plán školy ve školním roce 2001/2002
- Pravidla pro navýšení mezd pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům mimotarifními složkami platu
- Plán dalšího vzdělávání pracovníků školy na školní rok 2001/2002
- Školní kurikula jednotlivých předmětů na gymnáziu a SPgŠ na školní rok 2001/2002
- Roční plán na školní rok 2001/2002, měsíční plány, koncepce školy, plán kontrolní a hospitační činnosti
- Organizační řád, schéma řízení, vnitřní řád VOŠ, SPgŠ a gymnázia, pracovní náplně atd.
- Dokumenty a další materiály školy („Predikace vývoje školy ...“, pokyny a nařízení vypracované ředitelem školy, systém výchovného poradenství atd.)
- Zápisy z pedagogických rad, předmětových komisí, porad vedení školy
- Hospitační záznamy vedení školy a ČŠI
- Dotazník pro ředitele, dotazník pro žáky školy
- Maturitní témata jednotlivých předmětů
- Smlouva o poskytování stravování ze dne 15. srpna 2001 mezi školou a firmou FTN Gastro s.r.o.
- Faktury režijních nákladů firmy č. 91195, 91196, 91285, 91286, 91267, 91265, 91266, 91246, 91232, 91233, 91234, 91209 za období září až prosinec 2001
- Jídelní lístky, výdejky
- Rekapitulace za období září až prosinec 2001
- Spotřební koše za období březen a duben (do 23. dubna) 2002
- Rozpočtové opatření neinvestičního příspěvku na rok 2001 ze dne 7. prosince 2001
- Podrobný rozpočet školy na rok 2001 (finanční rozvaha)
- Výkaz zisku a ztráty za rok 2001
- Rozvaha k 03/2001 s přílohou
- Komplettní dokumentace o průběhu výběrových řízení na projektanta a na dodavatele rekonstrukce školní jídelny

- Kompletní osobní spisy zaměstnanců ve školním roce 2001/2002
- Mzdové listy, mzdová inventura za rok 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1 - 04 za 1. - 4. čtvrtletí 2001
- Výkazy Škol (MŠMT) V 7 - 01, 10 - 01, 15 - 01, 17 - 01 k zahájení školního roku 2001/02
- Vybrané faktury za kontrolované období související s předmětem kontroly
- Podklady z tematických inspekcí „Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách“ a „Ochrana člověka za mimořádných situací“

ZÁVĚR

Škola tvoří vzdělávací komplex, kde je v jednom areálu a pod jedním vedením střední pedagogická škola s dlouholetou tradicí, vyšší odborná škola a gymnázium. Všechny uvedené části mají oddělené schválené vzdělávací programy (součástí školy je ještě Centrum volného času a školní jídelna).

Prostory školy jsou funkčně zařízeny a vybaveny učebními pomůckami a další technikou (s výjimkou přírodovědných předmětů na gymnáziu). Estetická úroveň prostředí je na vysoké úrovni a vytváří celkově příjemnou kreativní atmosféru školy (výzdoba výtvarnými díly žáků v učebnách i na chodbách – artefakty – masky, papírové postavy atd.) a dlouhodobě podporuje výtvarné cítění žáků.

Vedení školy cílevědomě sleduje zvyšování odborné úrovně zejména v humanitních předmětech, které tvoří jádro její výuky. Pojetí gymnázia (zaměření na estetickou výchovu) s cílem připravit absolventa pro studium na vysoké škole především humanitního a pedagogického zaměření je zřetelné, zvláště při porovnání výsledků v některých přírodovědných předmětech. K dobré kvalitě SPgŠ a VOŠ dále přispívá značná motivace žáků, kteří mají vyhraněný zájem, a škola si může zájemce o studium vybírat. Rezervy jsou v aktivnějším zapojování žáků v průběhu vyučování (prostor pro vyjadřování vlastních názorů a obhajobu vlastních stanovisek byl vytvářen, ale ne vždy využíván), ve větším důrazu na názornost výuky (absence laboratorních cvičení) a práci s učebnicí. V některých hodinách převládá frontální způsob výuky s menší mírou vzájemné komunikace. Na základě provedené inspekční činnosti je možno konstatovat, že na VOŠ jsou obsah i forma vyučování na vyšší úrovni, než je studium středoškolské.

Škola nabízí a vytváří kvalitní prostředí pro žáky, a tak podněcuje individuální rozvoj jejich osobnosti. Interakce převážně probíhá na bázi partnerského vztahu. Pozitivně působí chování žáků nejen při vlastní výuce, ale i v průběhu celého školního dne.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou velmi dobré.

Plánování je systematické a inovativní, jeho součástí je jasné naplňování celkové koncepce školy, je převážně velmi efektivní. Schválené učební dokumenty (kromě gymnázia - TV)

jsou plněny, nabídka individuálních programů pro žáky je dostatečně široká. Organizace a celkové řízení je funkčně strukturováno. Personální obsazení využívá v maximální míře odbornou a pedagogickou způsobilost učitelů a odpovídá vzdělávacím potřebám školy. Organizační systém je zcela funkční, oblast vedení a motivování vychází z demokratického způsobu řízení a z cíleného vytváření příjemného klimatu na škole. Kontrolní mechanismy jsou účinné, i přes dílčí nedostatky v kontrole plnění obsahu učebních osnov a počtu odučených hodin v některých předmětech.

Mezilidské vztahy ve škole jsou harmonické, založené na vzájemném respektu, problémy jsou řešeny konstruktivně. Škola úzce spolupracuje se zahraničními školami, učitelé jsou aktivně zapojeni do řady projektů. Činnost školy je pozitivně ovlivněna osobností ředitele, který je erudovaný odborník sledující evropské trendy ve vzdělávání pedagogických a sociálních pracovníků. Ostatní členové vedení výrazně řediteli školy pomáhají v plnění všech úkolů.

Podmínky vzdělávání jsou vynikající.

V průběhu komplexní inspekce byly žákům předány dotazníky, ve kterých mohli anonymně vyjádřit své názory na dění ve škole. Z analýzy odpovědí (cca 30% odevzdaných) vyplynul převážně pozitivní vztah žáků ke škole a její přínos pro jejich další život.

Od doby konání předchozí inspekční činnosti na VOŠ v termínu 6. – 30. dubna 1998 (signatura ta5vr201, čj. 010 680/98-005008) škola udržela velmi dobrý standard vzdělávání a případně zlepšila (zejména na VOŠ – úroveň výuky vyšší a vyváženější, kvalitní pedagogický sbor) materiální podmínky. V SPgŠ a VOŠ je velmi kvalitně naplňováno deklarované studium, stejně tak v gymnáziu, nižší úroveň je pouze v oblasti některých přírodovědných předmětů a v IVT na VOŠ.

Využití finančních prostředků ze státního rozpočtu poskytnutých škole pro rok 2001 je vzhledem k účelu jejich použití efektivní.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslava Kněnická	Kněnická v.r.
Členové týmu	Ing. Milan Chmelař	Chmelař v.r.
	PaeDdr. Vladimír Tenčl	Tenčl v.r.
	Mgr. Jitka Žáková	Žáková v.r.
	Mgr. Bedřich Hájek	Hájek v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Doc. PhDr. Jaroslav Kořa – externí spolupracovník Mgr. Marie Knížová – externí spolupracovnice Ing. Petr Adámek Jitka Koutová	

V Praze dne 17. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 5. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PhDr. Jaroslav Sekot

Sekot v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: odbor školství Magistrátu hl. m. Prahy	19. června 2002	010 632/02-5008
Zřizovatel: Hlavní město Praha	19. června 2002	010 632/02-5008

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.